

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-12-06
Besvaras senast
2023-12-20

Till statsrådet Andreas Carlson (KD)

2023/24:285 Järnvägssträckan Oslo–Stockholm vid beredskap och krigshot

I takt med att omvärldsläget försämras och krig i vårt närområde har kris- och beredskapsfrågor blivit allt viktigare. Sverige har också en Natoansökan inlämnad. Då har frågor kring vår infrastruktur börjat diskuteras alltmer. En sådan viktig fråga är järnvägssträckan mellan Oslo och Stockholm.

Nu jobbar ett antal regioner och kommuner för snabbare och bättre förbindelser mellan Norges och Sveriges huvudstäder. Oslo–Sthlm 2.55 AB är ett bolag som ägs av Karlstad kommun, Region Värmland, Region Västmanland, Region Örebro län, Västerås stad och Örebro kommun. Bolaget verkar för att påskynda utbyggnaden för bättre tågtrafik i stråket genom följande förbättringar av järnvägen:

- en ny järnvägslänk mellan Oslo och Arvika (Gränsbanan)
- utbyggnad till dubbelspår på Värmlandsbanan mellan Arvika och Kristinehamn
- en ny järnvägslänk mellan Kristinehamn och Örebro (Nobelbanan)
- utbyggnad till dubbelspår på Mälarbanan mellan Örebro och Västerås

Några argument för att satsa på sträckan Oslo–Stockholm i närtid:

1. Stråket har cirka hälften av de sysselsatta inom totalförsvaret i Sverige och en betydande koncentration i Osloregionen.
2. Stråket har en unik position i svensk försvarsindustri. Företagen har en stark regional förankring och befinner sig i kraftig tillväxt.
3. I fred sker ett omfattande resande och utbyte i stråket. Det säkerhetspolitiska läget och Natomedlemskapet innebär ett ökat utbyte mellan Sverige och Norge för både totalförsvaret och försvarsindustrin.
4. Försvarsmakten är beroende av järnvägen för längre förflyttningar. Järnvägen Oslo–Stockholm med anslutningar norrut och söderut gör det möjligt att snabbt förflytta materiel och trupp till övnings- och insatsområden.
5. Vid kris/krig har både civilt och militärt försvar ett stort behov av att kunna ta emot stöd via Norge i form av materiel och personal. Här spelar järnvägen Oslo–Stockholm en avgörande roll. Med en ny järnvägslänk mellan Arvika och Oslo ökar antalet järnvägsförbindelser mellan länderna från fyra till fem. Redundansen ökar och sårbarheten

minskar.

6. Stråket omfattar en stor del av Sveriges och Norges befolkning. I händelse av krig måste försörjningen upprätthållas, samtidigt som det kan bli aktuellt med evakuering av befolkningen.
7. Dagens järnväg har tydliga brister i form av låg tillförlitlighet och långa restider. Viktiga förklaringar är bristande kapacitet och kurviga sträckningar som inte går genaste vägen. Förbättringar som utvecklar järnvägen Oslo–Stockholm har stor och dubbel nytta för totalförsvaret, eftersom totalförsvaret har så omfattande närvaro i stråket. En utvecklad järnväg stärker totalförsvaret i fredstid genom att underlätta kompetensförsörjning, samverkan, utveckling av förmågor och planering, samt i kris/krig för att säkerställa förflyttning av materiel, förnödenheter, personal och civilbefolkning. Förutom försvarspolitiska argument finns ju andra skäl som arbetsmarknad.

Jag vill därför fråga statsrådet Andreas Carlson:

1. Hur tänker statsrådet och regeringen tänker agera inför Sveriges Natointräde gällande infrastruktur, i synnerlighet järnvägssträckor?
2. Hur tänker statsrådet och regeringen kring den viktiga tågförbindelsen mellan Oslo och Stockholm, med tanke på att det finns ett gediget underlag och argument om att investera i sträckan.
3. Finns det några konkreta planer på att upprusta sträckan i närtid, och om inte, varför?

.....

Mikael Dahlqvist (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch